

HÉTFŐ

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt.

Kéziratokat vissza nem adunk.

ELŐFIZETÉS

Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.

Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

Egyes szám

5 krajcár
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám 1. emelet
Sebesy-náz

V. évfolyam.

ARAD, 1911. MAJUS 8.

19. szám.

A feledékeny Mac. Wadovszky Gusztávné és Steigerwald Alajos ünneplése.

Mély gyász.

Magyarországot az elmúlt héten súlyos csapás érte, elvesztette Hieronymi Károlyt. Őt évtizednyi merészen emelkedő pálya zuhan hirtelen ivben az elmulás sötét-ségébe, olyan körülmények között, a melyek a legmélyebb tragikus megrendülést keltik föl mindenkiben. A nagy államférfi, a rendkívüli ember és a polihisztor tudásu elme összeomlásánál is talán megrendítőbb az az emberi katasztrófa, amely Hieronymi Károlyt és családját sújtja. A balvégzet gyászt gyászra halmoz a zaklatott családban s az embernek tragédiája majd hogy hát-terbe tolja elmulását annak a politikai erősségnek, amelyet ez a nagy ember képviselt.

Pedig, amit az ország vesztett, óriás. Elvesztette a messzelátó réalpolitikának egyik legjelentősebb, legsokoldalubb és legélesebb ítéletű képviselőjét. Egy volt ő abból a nagy generációból, mely a hatvanhetes reneszánsz hatása alatt támadt nemzetünkben, s a tudománynak, művészetnek, politikának elsőrendű tehetségeket adott szolgálatába. Egyike volt ő a kiegyezési korszak ama kiválóságainak, akik a Deák-megszerzette alkotmányosság tág keretei között a — mai magyarországot megteremteni segítettek.

Egyike azoknak a keveseknek, kik minden összeköttetés nélkül, kizárólag egyéniségük varázsa, elméjük ereje és mun-

kassága által hódítottak teret és polcot a magyar közéletben.

Amikor hamis politikai alapon zsák-utcába jutott Magyarország és Khuen Héderváry Károly gróf a regenerálás kilátástalannak mondott művere vállalkozott, a megboldogult egyike volt az ő legerősebb támaszainak.

A viszonyok és emberek éles ismerete, rendkívüli tudás nagy tapasztalati járatosság a politika labirintusaiban, párosulva a hetvennégy éves aggasztánnál szinte tűneményes ifjonti tüzzel, a hatvanhetes réalpolitika megalapozásának egyik legnagyobb szabású harc-sává avatták őt a miniszterelnök oldalán Khuen-Héderváry Károly gróf törekvései-nek első győzelme, az iglói választáson, Hieronymi Károly nevéhez fűződik. Azon-tul is, az egész választási hadjárat alatt, élén járt ő annak a nagy szellemi és erkölcsi harcnak, amelyet a miniszter-elnök Magyarország polgárainak felvilá-gosítására indított s amely olyan világra-szóló sikerrel terelte nemzetünket ismét a politikai őszinteség s a biztató fejlő-dés útjára. Ebben a harcban Hieronymi Károly elméjének erejével, szókimondó erkölcsi bátorságával, egyéniségének su-lyával és lelkének vonzó rokonérzést keltő tulajdonságaival megbecsülhetetlen szolgálatokat tett az országnak, a hat-vanhetes politikának s a munkapártnak egyaránt.

Diadalmas szereplésével folytatta előző évtizedes munkálkodását s balvégzete, hogy be nem tetőzhette azokkal a nagy-szabású alkotásokkal, amelyek Magyar-ország gazdasági életét és közlekedés ügyét teljesen átalakítani voltak hivatva s amelyeknek hatalmas koncepcióját utolsó napjáig hánytorgatta elméjében. A Duna—Tisza csatorna, az országut-hálózat teljes kiképzése, vasuti és hajó-zási ügyünk reformja — azok a roppant tervek, melyek már régebben, előző mi-nisztersége alatt, foglalkoztatták őt s amelyek megvalósítására a körülménye-ket alkalmasaknak, magát erősnek és hivatottnak ítélte.

A végzet másként akarta Gyönyörű öregség közepében, mely munkabírásával csodálatot keltett, elragadta őt a halál. A nagy tervek, a hatalmas, nemzetfej-lesztő koncepciók elgondolója tehetete-nül, magaválasztotta hivatásának bevé-gzése, nélkül, hull a koporsóba.

Am azért, ami nevét és emlékét megőrzi, még így is jelentős és mara-dandó.

A történelem fel fogja jegyezni, hogy ő volt Magyarország közegészségügyé-nek vaskezü megteremtője belügyminisz-ter korában, Magyarország vasutrend-szerének egyik létrehozója Baross olda-lán, a hatvanhetes réalpolitikának, valamint a hagyományos magyar szabadelvűség-nek egyik oszloposa mindenkor, aki

A világhírű „Salamander“ cipők kizárólag csakis urak és hölgyek részére 16 kor. 50 fill. és 20 kor. 50 fill. árban kaphatók

Weinberger János kizárólagos cipőraktárában

Arad, Andrássy-tér 20. szám. Telefon szám 312

— Azért tettem, mert nem akartam a testemet mindenkinek odaadni. . . .

A leány aztán elpanaszolta, hogy elküldték az állásából s más állást nem kapott. Ahová támogatásért fordult elutasították. A nélkülözések beteggé tették. Vért hányt és sokat betegeskedett. Aztán nem sokat törődött már azzal, hogy mi vár rá: a börtön vagy a halál. . . .

„Egy izraelita miatt szenvedtem . . .”

Izsák, a harcias konkurrens.

— A Hétfő riportja. —

Rendkívül humoros tárgyalás folyt le tegnap a szabadkai kir. büntető járásbírószágon Gál Lajos dr. bíró előtt.

Zvorényi Dezső palicsi hidegfürdős a téli szezon alatt szatócsüzlettulajdonos Kistompán. A hidegfürdős szatócs veszedelmes konkurrenszt kapott a télen Veisz Izsák Sátoraljai helyből idekerült izraelita személyében. A két szatócs között örökös volt a perpatvar, a civakodás, folyton ingerkedtek egymással, míg végre ez év március 3-án, derűs tavaszi napon, a tettelegesség göröngyös mezejére léptek. Veisz Izsák, a konkurrens — Zvorényi panasza szerint — szembe ütötte Zvorényit, akin ezáltal könnyű testi sértést ejtett. A zsidó szatócs segítségére sietett a fia, Veisz Henrik is, aki szintén könnyű testi sértést ejtett a fürdősön egy bottal.

Zvorényi feljelentette harcias konkurrensait. A járásbírószágon tegnap került tárgyalásra az ügy. Veisz Izsák viszonvádat emelt Zvorényi ellen, aki őt „térdeivel lökdöste.”

A tárgyalásnak sok érdekes és humoros részlete volt.

Az egyik vádlottról, Veisz Henrikről például kisült, hogy Veisz Árminnak, sőt Áronnak hívják.

A bíró megkérdezte Zvorényit, mint viszonvádlottat, hogy volt-e már büntetve?

Zvorényi melankólikusan és néma világfájdalommal így felelt:

— Voltam büntetve 15 évvel ezelőtt 25 korona pénzbüntetésre, mert megütöttem egy izraelit. (Ekkor jelentőségteljes pillantást vet Veiszre, aki szemérmesen lesüti szemét.) Most is megütöttem volna — folytatja általános derűtlenség között Zvorényi — de épp azért nem bántottam őket, mert 15 évvel ezelőtt egy izraelita miatt szenvedtem, tehát tagadom a viszonvádat.

A bíróság Zvorényit felmentette a viszonvád alól, Veisz Izsákot ellenben elítélte 20 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre, behajthatatlanság esetén négy napi elzárásra. Veisz Henrik Ármint Áront szintén felmentette a bíróság.

Az Uránia hétfői műsora

mesés szórakozást nyújt a közönségnek. Szébbnél szébb mozgófényképek egész sorozatát foglalja magában a nagyszerű műsor. A márdárka kenyere című dráma gyönyörű szépségével mélyesen megihatja a nézőt. Egy szegény muzsikusz zseniális leányáról van benne

szó akit fényes ballezés közben ér apja betegségének híre. A ragyogó miljőben élő leány pillanat alatt elfelejt fényt, pompát és dicsőséget és siet beteg apjához, akit a boldog viszontlátás talpra állít. Különös érdeklődésébe ajánljuk azt a japáni felvételt, mely egy speciális japán iskolát, a semurait mutatja be. Ebben az iskolában serdülő gyermekeket oktatnak katonás viseletre, fegyverszolgálatra, úgy, hogy mikor komoly szüksége van a hazának a fegyverforgató emberekre, akkor diadalmasan állják meg a helyüket ezek a kitiűnően képzett gyermekek.

Steigerwald Alajos jubileuma.

Az ipartestület és a kamara ünnepe.

A Hétfő riportja

Bensőségteljes ünnepet ült Steigerwald Alajos butorgyáros, aki ma ünnepelte ezüstlakodalmát. Ezt a szép családi ünnepet meleggé és impozánssá tette az annak a szeretete, ragaszkodása, akik az élet küzdelmében, mint osztálytársak vesznek részt Steigerwald Alajossal egyetemben.

Délelőtt féltizenkettőkor az ipartestület előjárósága tisztelgett elnökénél, hogy iránta érzett szeretetüknek, nagyrabecsülésüknek kifejezést adjanak. Sófalvi György titkár mondott beszédet, amelyben méltatta Steigerwaldnak érdemeit, azt a lankadatlan igyekezetet, amelylyel minden erejével iparostársainak boldogulásán munkálkodott folytonosan. Majd arról a boldog családi tűzhelyről beszélt, amelyet Steigerwald teremtett meg, s annak a kívánságának adott végül kifejezést, hogy a jövőben ugyanilyen boldogságban, szeretetben legyen része neki és családjának.

Steigerwald Alajos meghatottan mondott köszönetet a szép ünneplésért, s ígéretet tett, hogy jövőben is törekedni fog kötelességének an elyet az élet családjá és iparostársai irányában reárárt, mindenben hiven eleget tenni.

Szablóczky László az előjáróság ajándékát, egy ezüst makkakészletet nyújtja át Steigerwald Alajosnak, Steigerwaldnak pedig Balogh Bávid adta át az ajándékot, egy ezüst írókészletet.

Ezután Steigerwald vendégül látta megjelenteket.

Délután félegykor az aradi kereskedelmi és iparkamara küldöttsége kereste fel alelnökét Ottenberg Tivadar elnök vezetésével. A küldöttségben résztvettek a többek között Varjassy Lajos polgármester és Nemess Zsigmond orsz. képviselő is.

Ottenberg Tivadar üdvözölte Steigerwaldot:

A mai kettős örömnépből, ugymond, az aradi kereskedelmi és iparkamara is ki akarja venni a részét s örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy mindannyiunk nevében üdvözöljünk. Te kiváló tulajdonságaidnál fogva oly pozíciót szereztél magadnak, amelyre méltán büszke lehetsz. Az iparosok feje vagy, mint az ipartestület elnöke, Én nálad, mint a kamara alelnökénél tapasztaltam, hogy mily hasznos tagja vagy a kamarának s joggal várjuk, hogy ki fogod fejteni azt a működést, amit tőled várunk is. A családi ünneped alkalmával pedig sok-sok boldogságot kívánunk neked és családnak.

Steigerwald Alajos megköszönte a kamara üdvözlését s ígéretet tett, hogy minden erejével teljes valójával azon lesz, hogy ezután is úgy munkálkodjék, amiként eddig tette s ehhez a nagy feladathoz tamarai tagtársai támogatását kéri.

Az éljenzéssel fogadott beszédek után a társaság a terített asztalok köré ült s ekkor Ottenberg Tivadar Varjassy polgármestert, mint a kamara levelező tagját köszöntötte fel, Varjassy polgármester és Nemess Zsigmond dr. pedig a Steigerwald-családra mondott felköszöntőt.

Elmaradt football-match.

A feledékeny MAC.

Felütitették az aradi közönséget.

— A „Hétfő” riportja. —

Néhány nap óta öles plakátok hirdették, hogy vasárnap Magyarország egyik legjelesebb sportegyesülete, a Mac. — teljes címével: Magyar Athletikai Club — Aradra jön, hogy itt összemérje erejét az Aradi Athletikai Club football csapatával. Az érdekesnek ígérkező mérkőzést meglehetősen nagy érdeklődés előzte meg, vasárnap délután pedig a sporttelepet beláthatatlan tömeg szállta meg. A pályán még soha sem volt oly nagyszámú közönség, mint vasárnap délután. A közönség izgatottan várta a budapesti footballcsapat felvonulását. Türelmetlenkedtek, tapsoltak, kiáltoztak az emberek, de a mérkőzéshez nem állt fel a két csapat. A match megkezdése fél öt órára volt jelezve s már öt óra is elmúlt de a Mac. nem mutatkozott. Az Aradi Athletikai Club vezetői ekkor telefonon felhívták a Mac. margitszigeti sporttelepét, ahonnan megkapták a választ:

— Sajnáljuk — mondta a Mac. egyik embere telefonon — de nem mehettünk le, mert nem tudtuk összehozni a csapatot.

A rendezőség természetesen tudomására adta a történeteket a közönségnek, amely a Mac. ellen tüntetve hagyta el a pályát.

Sport körökben sok szóra adott alkalmat a Mac. kvalifikálhatatlan eljárása, mert elvégre intelligens emberekkel nem férhet össze az az elvárás, hogy még néhány szavas táviratértésítésre sem tartották érdemesnek az aradiakat, hanem hagyták, hogy itt néhány ezer ember kitoduljon a sporttelepre — hiába. A Mac. ugylátszik nem sokat ad a naiv vidékre, amely eddig tisztelni tudta a kvalitását, de ezután aligha kér belőle . . .

Nádai Pál dr. előadása.

A Társadalomtudományi Társaság aradi fiókjának közgyűlése.

— A Hétfő riportja. —

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta a Társadalomtudományi Társaság aradi fiókja rendkívüli közgyűlést, melyet dr. Nádai Pál, a jeles fővárosi pedagógus szabadelőadása követett. A városkíza közgyűlési termét színültig megtöltő díszes közönség mindvégig figyelemmel hallgatta az érdekes és tanulságos, amellet igazán élvezetes előadást.

Kiindulási pontul azt a visszás jelenséget választotta az előadó, hogy a mai nevelési rendszer olyan disciplinákka tömi tele a gyermek fejét, amelyek lelkivilágától távol állanak. „Általános műveltséget“ kívánnak vele elsajátítani és semmihez sem értő, gyakorlatlan, felületese ember lesz belőle. A nevelési rendszer reformja immár égető szükség. Nem szabad tovább is figyelmen kívül hagyni, hogy a gyermek lelki világába beleillő, a gyermeket érdeklő, figyelmét lekötő disciplinákat képes a gyermek jól elsajátítani, megérteni és gondolatvilágának részévé tenni. Gondot kell fordítani arra, hogy a fejlődő gyermek változó érzelmi-világával parallel haladva mindég olyan tanulmányokkal foglalkoztassuk, amelyek fantáziáját éppen abban a korban lebilincselik. A gyermek fizikai fejlődésében végigéli az egész emberi kultúra fejlődését.

A táncoló, játszó gyermek, a primitív ősember lelkivilágát, a kalandos meséket szerető, Robinsont és tolvaj-zsandárt játszó gyermek a nomád népek kulturéletét, a furó-farigcsáló, masinákat szerető, gőzmozdonyt játszó, autómobil csodáló és repülőgépek szerkesztésén álmódzó fiu a technika fellendülésének korszakát élő ember lelkivilágát tükrözi vissza. Ezeket a fázisokat hiven kell követni a nevelési rendszernek is. A modern amerikai iskolák már messze elől járnak a modern nevelés kifejlesztésében. Az amerikai iskola már nem négy fal közé zárja a gyermekeket, hanem — a megfelelő korban — valósággal eljátszatja véle Robinsont történetét, kisebb csoportokban valami erdő tisztásán, folyó partján, völgyek mélyén elszállásolja őket és valósággal vadászva-halászva, házat ácsolva, edényt készítve, sajátítják el a földrajz, természetrajz, matematika és geometria tudományát. Később valóságos gyártelepre, hatalmas gépházakba, műhelyekbe kerül a gyermek, ahol csavart készíttve, kereket öntve, transzmissziókat szerkesztve ismerkedik meg a technika csodáival. — Ennek a modern nevelési rendszernek azután megvannak a maga művészi és erkölcsi hatásai is amellet, hogy nem félművelt theoretikusokat, hanem gyakorlatias szakembereket nevel a társadalomnak. A művészeteket szülitarius szellemben sajátítják el; nem önmagukért művelik őket, hanem hogy a mindennapi életet széppé, kellemessé tegyék, használati tárgyaikat diszitsék vele.

Az etikája pedig a modern nevelésnek abban nyer kifejezést, hogy erkölcsi humánussá, jótékonyná teszi az embert, de nem valamely felekezet jól-rosszul megállapított erkölcsi osztályának és parancsainak szűk látóköre szempontjából, hanem az általános emberszeretet, a társadalom nagy céljainak elérése, a közjóért való önzetlen munkálkodás szempontjából.

Nem azt jelenti a felekezetiellen oktatási rendszer, hogy a vallásosságot, a hitet kell kiölni a gyermek lelkéből, hanem azt, hogy a felekezeti türelmetlenségek alacsony torzsalkodásaitól távol az általános nagy emberi célokba vetett szilárd hitre kell a gyermek fogékony lelkét megedzeni, hogy öntudatos, embertársait szerető és megbecsülő munkás tagja legyen a társadalomnak.

A kiváló tudós vonzó előadását a közönség lelkes tapsokkal jutalmazta és szeretettel ünnepelte az előadót. Nemcsak a Társadalomtudományi Társaság tartozik neki köszönettel ezért az előadásért, hanem Arad minden szakembere, aki a nevelés aktuális problémájával foglalkozik. A hallgatóság sorában örömmel láttuk tanintézeink tanári karának számos tagját, annál bántóbb és viszásabb volt azonban, hogy egy alkalommal a teremből való zajos távozással éppen olyanok zavarták az előadást, akik sokat tanulhattak volna belőle.

A rendkívüli közgyűlés, mely Szöllősi Zsigmond dr.-t alelnökké, Reisinger Ferenc dr.-t, Tolnay János dr.-t és Steinitzer Pál dr. választmányi tagokká választotta, Krenner Vilmos elnök zárószavaival ért véget, ki köszönetet mondva az előadásért, abbéli reményének adott kifejezést, hogy a szimpatikus fiatal tudóst csakhamar ismét vendégül láthatjuk.

Megmérgezett férj.

— Bűnös szerelem. —

— A Hétfő tudósítása. —

Genfből jelentik: Szenzációs bűnpört tárgyal most a neuchateli esküdtbíróóság. Chauv de Fonds ban a fiatal és csinos Nuszbaum Jeanne, aki szerelmi viszonyt folytatott Majon Ferdinánd tornatanárral, elhatározta, hogy férjét lassu méreggalállal elpusztítja. A férj hirtelen betegeskedni kezdett anélkül, hogy az orvosok a betegség nemét és minőségét megállapíthatták volna Eleinte mint idegbajost gyógykezelték, később azt javasolták, hogy helyezték el valamelyik kórházban, ami meg is történt. De a kórházban, ahol idegen ápolónók gondozták, csakhamar meggyógyult.

Nemsokára ezután a férj testvére ismeretlen kézről egy csomagot kapott, amelyben tizenhat levél volt. Ezekből a levelekből kiderült, az elvetemült nő bűne s úgy őt, mint Mojon tornatanárt letartóztatták.

A levelek írója „Ferdí“ aláírást használt és „Anemone“-hoz intézte sorait. A veszedelmes, célzatos szavak elárulták, hogy a küldő tanácsokat ad a címzettnek, honnan szerezheti be és hogyan alkalmazhatja a különböző mérgeket. Egyes részletek így hangzottak:

— Ha az nem elég, fordulj M. patikájához és kérj C . . . t. (Itt egy patkány lerajzolt körvonala látszott.) Hatvan centimért megkaphatod. — Az első tizenkét napon folytonosan álmos lesz. Tudom magamról, mert én is át-szenvedtem.“ — „Legtanácsosabb, ha magadat B . . . orvos által morfiummal befecskendezteted. Akkor meglehetősen nagy adagot adhatsz neki a szerből.“

A gonosz tanácsokat Mojon tanár adta kedvesének. A cinkosok mindenféle jelekben is megállapodtak, amelyekkel a férj állapotáról értekeztek.

Az özvegy tornatanárnak két gyermeke. a Nuszbaum-párnak szintén két gyermeke volt, akik gyakran érintkeztek egymással. Mojon a

gyermekeket használta fel levelei küldésére. Egy ízben ezt írta Ferdí: A kis leányod már szinte megbarátkozott a gondolatral, hogy én leszek a második papája. A fiu még idegenkedik tőlem.

A két vádlott, akiket már 1910. június másodikika óta fogva tartanak, a levelek ellenére is mindent tagad és azt állítja, hogy az egész vád csak aljas bosszu műve. A tornatanárt még azzal is vádolják, hogy az 1909-ik évben elhalt feleségét is ő mérgezte meg. A tárgyalás leg alább is egy hétig fog eltartani mert rendkívüli nagy a tanak száma.

IRODALOM, SZÍNHÁZ.

Sebesültek.

(Sulik Kálmán könyve.)

Előítéletektől hályogos szemekkel vettem a kezembe ezt a könyvet: aktualitásukat elvesztett rendőri riportok vannak e könyvben egybegyűjtve; kit érdekelhet ez a céhbelleken kívül? Nos: meaculpázva bánom az elhamarkodott ítéletet, mert miután végig olvastam, örömmel kellett konstatálnom, hogy ez több, mint riportok. Ez maga az élet nyersen, szűzen és stilizálatlanul elrajzolt propozícióival, véletlen komplikációival és sablonosságukban is eleven, igaz emberek, husból, vérrel és véres sebekkel, úgy ahogy az élet rohanó megáradt folyója valahol partra dobta őket, mint száználmas hajótörötteket. Ezekről rajzolt arcképeket, irt jegyzeteket Sulik Kálmán kedves kollégám, akinek a szíve még a köznapi robot közepette sem tudott megkérgesedni, akinek a szeretete még a rideg redakciók levegőjében sem tudott annyira kihűlni, hogy a regisztrált tények és bűnesetek közönyös és egyhangu sorai közé belé ne csempésszen egy kevéske megbocsátást, egy csöppnyi bölcs és emberi együttérzést. És ez ennek a könyvnek a legértékesebb ereje és ez az, amit most sokkal inkább kell hangsúlyoznunk, mint azokat a riporteri és újságírói kvalitásokat, amelyeket csak a szakmabeliek tudnak érdemük szerint méltányolni.

Ez a könyv a szeretet könyve, mert már akkor, amikor Sulik egy rendőri eseményről riportot ír, már akkor úgy állítja be a szenzáció szereplőit, úgy mondja el egy-egy bűncselekmény történetét, hogy amire a végére értünk már okvetlenül szánakozunk a szerencsétleneken, még ha bűnösök is: megbocsátunk és inkább rákenünk minden vétket a „mostoha sorsra“, minthogy Sulik meleg és becsületes szándéku szuggeszciója alól akár erőnek-erejével is kivonjuk magunkat.

Nagyon kedves nekem ez a könyv és kedves lesz mindenkinek, akit azok is érdekelnek, akiknek kálvária-utján kórházak, börtönök, menedékszobák, tolónházak és tébolydák az elkerülhetetlen stációk, akiket valami ellenállhatatlan végzettségű görget egyre lejjebb, lejjebb . . . az élet sugártalan és örömtelen mélységei felé.

Ismételtem: nem irodalmat, novellákat, regényeket, mesét akar ez a könyv adni, hanem: eseményeket, amelyeknek ma már majdnem pikantériát ad az, hogy egytől-egyig megtörtént és itt történt meg ebben a városban, ami levegőnkben.

Azt, hogy Sulik Kálmán jó riporter, azt azelőtt, régen is tudtuk, de most, hogy ezek a riportok könyvbe gyűjtve megjelentek, most azt is kiolvastuk belőlük, hogy olyan melegen

érző, szerető szive és megértő világlátása van, amilyen — hiába — csak a sokszor lenézett, alábecsült robotos újságírónak lehet.

Franyó Zoltán.

Heltay Jenő kabaréja.

Hatalmas, színes plakátok hirdetik városzerte, hogy május 18-án Modern Színpad nyílik Aradon. Heltay, az aradi Nemzeti Színház érdemes művésze nyitja meg ekkor nagy érdeklődéssel várt kabaréját. Csupa elsőrendű erők neveit olvassuk az előleges jelentésből, amelyeket részint, mint vendégeket, részint, mint állandó tagokat szerződtetett Heltay. Szolid, családias, minden három napban változó műsort ígért Heltay, akinek új vállalkozását szinte szokatlan érdeklődéssel, szimpátiával fogadja az aradi közönség. Kedvezményes jegyeket és paszpartut, amelyek a megnyitókívételével minden előadásra érvényesek, *Ingusz* I. könyvkereskedőnél és *Bruckner* Lajos hírlapírónál, a Modern Színpad titkárnál lehet kapni.

* **A Nyári Színház megnyitása.** Megírtuk, hogy idén a Nyári Színházban jóval előbb kezdődnek meg az előadások, mint a múlt esztendőben. *Szendrey* színiigazgató a komoly téli szezon után könnyebb szórakozáshoz akarja juttatni a közönséget s ezért a szintársulat tagjainak egy havi szabadságideje alatt nívós artista mutatványokból és elsőrangú mozgóképekkel állítja össze az előadások műsorát. Ahogy véget ér a téli szezon, nyomban megkezdődnek a Nyári Színházban az attrakciós előadások. *Szendrey* igazgató figyelemmel van a műsor összeállításánál Arad kulturközönségének fejlett ízlésére s arra a körülményre, hogy az előadásokat a színházban tartják s nem a bretilik deszkáin s így csakis elsőrangú attrakciókat szerez meg. Eddig Európa négy legkiválóbb s legnevesebb artista-csoportját szerződtette le a színiigazgató, ugyancsak megállapodott a híres *Pathé*-filmgyárral arra vonatkozólag, hogy olyan fővételket köteles szállítani, amelyeket még sehohsem mutattak be. Az attrakciós előadások teljes műsorát a napokban fogja ismertetni a színházi iroda a lapok útján.

Színházi műsor:

- Hétfő:* *Babuska*, operett. (C bérlet.)
- Kedd:* *Anatol*, színmű. (Bemutató-előadás.)
- Góthné Kertész Ella és Góth Sándor* vendégfellépésével. (B bérletszűnet.)
- Szerda:* *Anatol*, színmű. *Góthné Kertész Ella és Góth Sándor* vendégfellépésével. (C bérletszűnet.)

URANIA

mozgófénykép színház.

Hétfő, május 8 án.

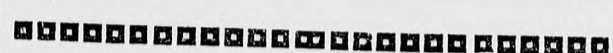
1. A madárka kenyere. Dráma. — 2. A csók szuggeszciója. Komikus. — 3. Salzburg. Látnévesség. — 4. Szörnyű választás. Dráma. — 5. A samurai iskola. Japán kulturkép. — 6. Kolostorégés. Dráma. — 7. A jó vidéki. Bohózat. — 8. Az emlék. Dráma. — 9. Pa'i ajándékot ad. Humoros.

Előadások d. n. 2 órától este 11 ig.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Jegyárak: I. hely 1 kor., II. hely 8- fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

Veszek
vagy más tárgyakra álcserélok
zálogszedulákat,
tört aranyat, ezüstöt gyöngyöt és
brilliant tárgyakat
Deutsch János
óra és ékezeresek 10
Waltzer János-utca, Minortia-palota
Arad legnagyobb óra és
ékezeres raktára. Legelősb
bevásárlási forras.
TELEFON 438. TELEFON 438

Wadowszky Gusztávné ünneplése.

A jótékonykodás érdeme.

— A Hétfő riportja. —

Lelketemelő, szép ünnepély volt vasárnap délelőtt a városháza tadcstermében. A kormány megbízásából *Varjassy* Lajos polgármester átnyújtotta *Wadowszky* Gusztávnának az Erzsébet rend keresztjét, amelylyel őfelsége néhány héttel ezelőtt kitüntette a nemesszívű urinőt. Az ünnepélyes aktust imponzássá tette az a nagyszámu előkelő közönség amely megjelenésével dokumentumát adta annak nagybecsülésnek, tiszteletnek és szeretetnek, amelylyel *Wadowszky* Gusztávné iránt viselték Arad társadalmának minden rétege.

Wadowszky Gusztávné érdemeit felesleges felsorolni. Ismerik az ő áldásos jótékonykodási tevékenységét s fáradhatatlan, lelkes buzgóságát azok, akik segítkeznek neki nemes munkájában s áldják azokat a szánandó szerencsétlen beteg embereket, akik az ő szívének melegen keresztül részesülhetnek gyógykezelésben. Nagyon helyesen jegyezte meg *Varjassy* Lajos polgármester az üdvözlő beszédében, hogy tevékenyebb munkásságra *Wadowszky* Gusztávnét nem kéri, csak arra, hogy tartsa meg jóságos szívének melegségét. *Wadowszky* Gusztávnénál produktivebb s önzetlenebb munkásságot ember nem fejthet ki: amennyit ő fáradozik évről-évre, napról-napra a szegénysorsu tudóbetegekért, az több a humanizmusnál s azt csak olyan fenkölt gondolkodásu s megdonthetetlen energiával megáldott ember véggezheti el, mint amilyen *Wadowszky* Gusztávné.

Az ünnepség délelőtt tizenegy órakor kezdődött, amikor *Varjassy* Lajos polgármester bevezette az ünnepeltet az előkelő közönséggel zsufolásig megtelt tanácsterembe. Leikes éljenzéssel fogadták *Wadowszky* Gusztávnét, akinek a polgármester szép beszéd kíséretében nyújtotta át az érdemkeresztet.

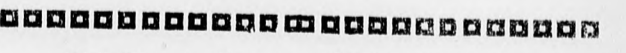
— A királyi kitüntetés — mondotta többek között *Varjassy* polgármester — az érdemek legméltóbb elismerése. Mindannyian tudjuk, hogy *Wadowszky* Gusztávné milyen áldásos tevékenységet fejtett ki, mert élénk emlékezetben van, hogy mit tett a Vöröskereszt egyesület aradi fiókjának felvirágoztatásáért s hogy mily fáradhatatlan buzgalommal gyűjtötte a filléreket a szegénysorsu tudóbeteg ember-

társaink gyógykezelésére. Amidőn átadom a királyi kitüntetés jelvényét, nem kívánom azt, hogy a jótékonykodás terén hathatósbabb tevékenységet fejtsen ki, hanem azt, hogy a jótékonykodás iránt táplált lelkesedés s a fáradhatatlan buzgalom továbbra is éljen nemes szívében.

Zajos éljenzés között vette át *Wadowszky* Gusztávné az Erzsébet-rend keresztjét. Meghatottan mondott köszönetet a kitüntetésért.

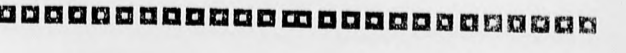
Felséges királyunk kiváló kegye — mondotta. — amelylyel szerény működésemet nagy kitüntetésre méltatta, szívem mélyéig megindít. Hiszen én tulajdonképpen csak annak a szép és nemes feladatnak iparkodtam szerény tehetségem szerint megfelelni, amelyet egy fenkölt gondolkodásu társadalom reám bízott. Szóval én csak kötelességet teljesítettem s már pedig kötelességünk teljesítése mindnyájunk legelső kötelessége. Azért tehát, midőn felséges királyunk kegyes adományának e kitüntető jelvényét hódolatteljes köszönettel elfogadom, annak viselése mindig arra fog buzdítani, hogy az Arad városi Vöröskereszt-egyesület humánus céljait és az ezzel kapcsolatos minden melegen érző szív legnagyobb pártfogására érdemes szegény tudóbetegek ügyét szívem egész melegségével, szeretetével, lankadatlan szorgalommal és kitartással a legjobb tehetségem szerint előmozdítom. Fogadja mélyen tisztelt polgármester ur igaz szívből jövő köszönetemet hozzám intézett gyönyörű szavaiért, ugyancsak önök mindnyájan, akik itt szeretettel vesznek körül és eljöttek a szép ünnepélyre, hogy örömmel osztozzanak e rámnézve örökké feledhetetlen órában.

Percekig tartó lelkes éljenzés követte a szép beszédet, amely után *Wadowszky* Gusztávnának személyesen is kifejezték szerencsekívánatukat a megjelentek. A város notabilitásai közül ott láttuk *Varjassy* Lajos polgármesteren kívül *Dálnoky* Nagy Lajos alispánt, *Institoris* Kálmán nyug. polgármester, *Kádas* Kálmán főjegyző, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Löcs* Rezső tanácsnok, *Grein* Nándor tb. főkapitány, *Wadowszky* Gusztáv, *Hegedüs* László, *Heinrich* Sándor *Staubert* József, *Ring* Géza és mások. Részt, vettek még az ünnepségen a jótékonykodási egyesületek vezetői és a város társadalmának színe-java, özv. *Purgly* Jánosné, az aradi polgári jótékony négyesület elnöksége meglehangu levélben mentette ki magát.

Felölös szerkesztő: **SULIK KALMAN.**

Kiadja a „H E T F Ő“ kiadó-társaság,

Tisztítsd csak
Globus
véd
jegy
fém-tisztítószer
Schulz jun. K.T. Aussig
GLOBUS
Fém-tisztítókivonattal
a világ legjobb fém-tisztítószeré

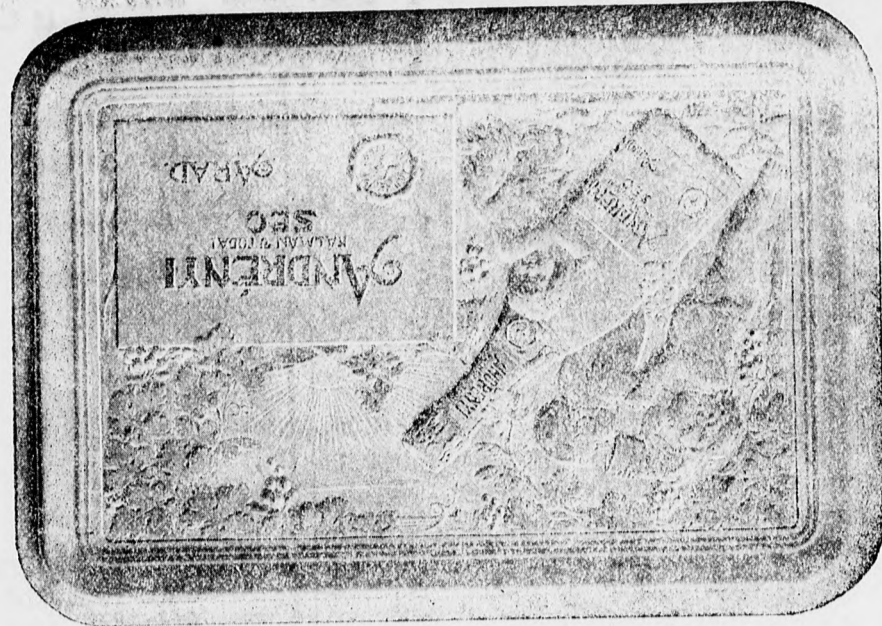
Védjegy

Jól jár, ha
 tudomásul veszi, hogy újabb utánozók
 a valódi

Palma-kaucsuk-
cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az
 utánozott dobozokban természetesen csak kö-
 rösleges gumisarkok vannak, jól teszi tehát,
 ha károsodását megelőzendő, a valódi Palma-
 kaucsuk-cipősarok minden dobozán látható
védjegyére ügyel!

Védjegy

Ervényes 1911.
 május 1-től.

MENETREND.

Ervényes 1911.
 május 1-től.

Magyar királyi államvasutak.

Vonatok érkezése Aradra

Budapest felől:

Gyorsvonat	este	6.58
Gyorsvonat	este	10.25
Személyvonat	regg.	6.02
Személyvonat	regg.	8.13
Gyorsvonat	d. u.	12.24
Személyvonat	d. u.	3.29
Személyvonat	este	9.00

Tövis felől:

Gyorsvonat	d. e.	8.08
Személyvonat	regg.	7.21
Személyvonat	regg.	4.35
Gyorsvonat	d. u.	4.03
Személyvonat	d. e.	10.50
Személyvonat	este	8.52

Temesvár-Józsefváros felől:

Személyvonat	regg.	7.38
Személyvonat	d. e.	10.22
Személyvonat	d. u.	3.56
Személyvonat	este	11.00

Nagykikinda felől:

Vegyesvonat	regg.	5.55
Vegyesvonat	d. e.	11.12
Személyvonat	d. u.	3.15

Vonatok indulása Aradról.

Budapest felé:

Személyvonat	regg.	5.09
Gyorsvonat	regg.	6.03
Gyorsvonat	d. e.	8.20
Személyvonat	d. e.	11.37
Gyorsvonat	d. u.	4.16
Téhervonat személyszállítással	d. u.	4.51
Személyvonat	este	9.34

Tövis felé:

Gyorsvonat	d. u.	12.32
Személyvonat	d. u.	2.14
Személyvonat	d. u.	4.04
Gyorsvonat	este	7.08
Személyvonat	regg.	6.32
Téhervonat személyszállítással	este	11.15

Temesvár-Józsefváros felé:

Személyvonat	regg.	6.15
Vegyesvonat	d. u.	4.33
Személyvonat	d. u.	12.37
Személyvonat	este	7.13

Nagykikinda felé:

Személyvonat	d. e.	6.42
Vegyesvonat	d. u.	1.00
Vegyesvonat	este	7.4

Az Arad-csanádi egyesült vasutak.

Szeged felől:

Motoros	regg.	5.50
Vegyesmotor	d. e.	8.17
Motoros	d. e.	10.54
Motoros Mezőhegyesről	d. u.	2.23
Motoros	d. u.	2.50
Gyorsmotor	d. u.	3.38
Vegyesvonat	este	6.49
Gyorsmotor	este	8.37
Gyorsmotor	este	9.20

Brád-Borosjenő-Ujzentaanna felől:

Motoros Borosbesről	d. e.	7.15
Gyorsmotor	d. e.	7.59
Motoros Kétegyházaról	d. e.	9.10
Vegyesvonat	d. e.	9.53
Motoros	d. e.	11.04
Motoros Borosjenőről	d. u.	1.55
Motoros Ujzentaannáról	d. u.	5.52
Motoros	este	6.10
Gyorsmotor	este	6.36
Vegyesvonat	este	8.51

Szeged felé:

Gyorsmotor	regg.	6.16
Vegyesmotor	regg.	6.45
Motoros	d. e.	8.30
Motoros	d. e.	10.27
Gyorsmotor	d. e.	11.49
Motoros	d. u.	1.17
Vegyesvonat	d. u.	4.11
Motoros	este	7.10

Ujzentaanna-Borosjenő-Brád felé:

Motoros (Kétegyházára)	regg.	5.20
Gyorsmotor	regg.	6.21
Vegyesvonat	regg.	6.35
Motoros	d. e.	8.23
Vegyesvonat	d. u.	12.30
Motoros	d. u.	3.01
Gyorsmotor	d. u.	4.20
Motoros Borosbesre	d. u.	5.04
Motoros Borosjenőre	este	7.05

Arad-hegyaljai mótóros vasut.

Radna-Pankota-Gyórok felől

1 sz. személyvonat	regg.	5.21
3 sz. személyvonat	regg.	6.51
5 sz. személyvonat	d. e.	8.11
7 sz. személyvonat	d. e.	10.00
9 sz. személyvonat	d. u.	12.52
11 sz. személyvonat	d. u.	2.40
13 sz. személyvonat	este	5.49
15 sz. személyvonat	este	7.16
17 sz. személyvonat	este	8.51
23 sz. személyvonat	este	10.18

Gyórok-Pankota-Radna felé:

4 sz. személyvonat	regg.	4.35
6 sz. személyvonat	regg.	6.04
8 sz. személyvonat	d. e.	7.54
10 sz. személyvonat	d. e.	10.37
12 sz. személyvonat	d. u.	12.37
14 sz. személyvonat	d. u.	3.00
16 sz. személyvonat	d. u.	5.04
18 sz. személyvonat	este	6.34
20 sz. személyvonat	este	8.00

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ
50 ik idényértéktőnt, kérje
 annak bérmentes beküldését.

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26.
KUNZ ÁRUHÁZ

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle**
3 Király tea által. Étvágytalanság, székrekedés,
 emésztési zavarok, rosszullét, szóval gyomor- és ebből
 eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hossz-
 szabb használat után segít. Hurutos bántalmakat eloszlat,
 gyógytárbán csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-
 név nélkül, rossz hamisítvány. Készíti: **Tordy Gy. okl.**
 = gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt. =

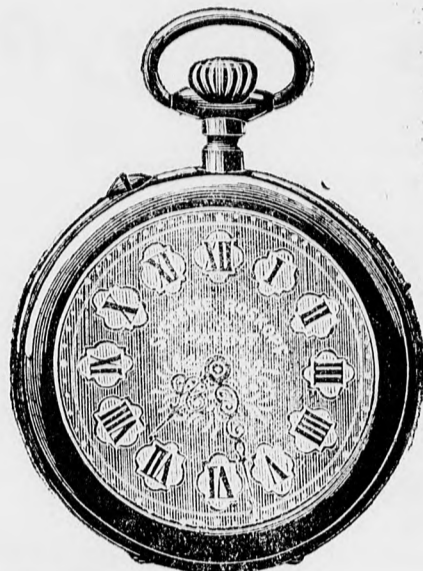
Royal amerikai írógép
 olcsó és jól
 Kérjen azonnal árjegyzéket **Kovács A. és Tsa**
 cégétől
 Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Nincs többé tyukszem!
 Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem**-tapszát,
 mely 4-5 nap alatt a legrégibb, legmakacsabb tyuksze-
 met, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom-
 nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyuk-
 szemirtószert kapható a feltaláló és készítőnél **MARTIN**
TAMÁS gyógyszerésznél Ujpest, Kossuth- és Deák-utca
 sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona.
 Valódi csak az a tapanz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt
 jön forgalomba.

Dr. BOROVSKY-féle Felülmulthatatlan hólyag
BOROLIN
 gümőkóros, izom- és ideg-
 fájdalmak, köszvény,
 csúz-, ischias-, derék-, láb-
 szaggatások, hátszerások
 és égési sebek megszünt-
 tetésére. Kifűző fertőt-
 lenítő szer, maga az olajréz egyben évszer is.
 Kapható mindenütt.
 1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. Előállítását:
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
 Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

INGYEN ZSEBÓRA

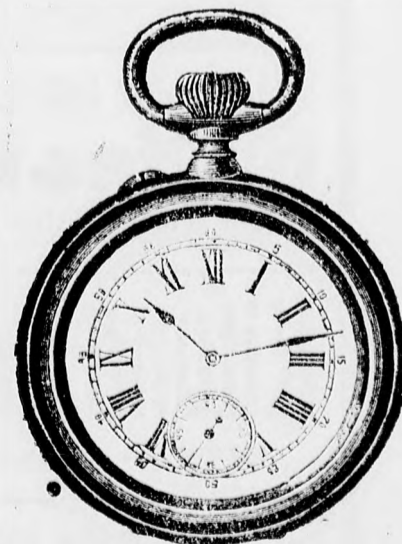
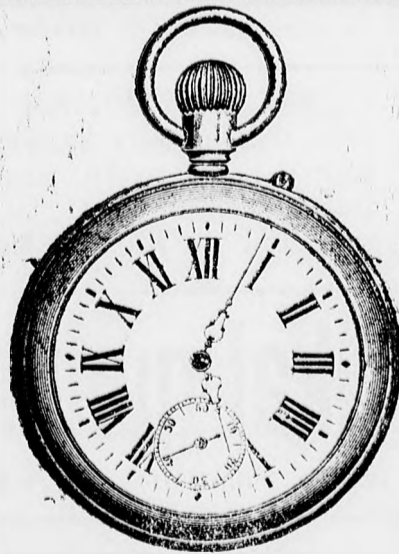
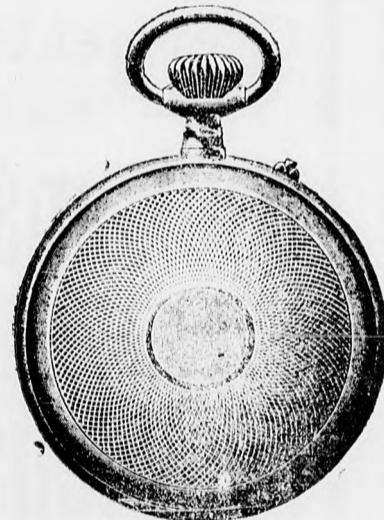
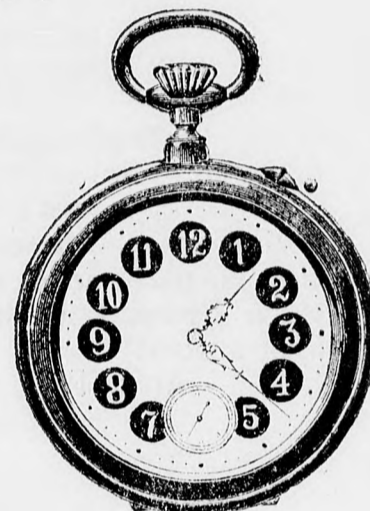
== FISCHER SIMON NAGYÁRUHÁZABAN ==

Aradváros és vidéke t. vevőköztségének figyelmét felhivom arra az ujításra, melyet Áruházamban bizonytalan időre bevezettem. Minden vevőnek, aki egyszerre 30 koronán felül vásárol, jutalom fejében teljesen ingyen adok egy finom, elegáns zsebórát.

Fenti ujításnak, mely az országban egyedül áll, bár nagy anyagi áldozatokkal jár, az a célja, hogy szaporítsa azon vevők számát, akik egyszerre nagyobb bevásárlást eszközölnek és alkalmat nyujtsak arra, hogy a t. vevőköztség ezuttal megismerje Áruházamnak sokoldalú, dusnagy választékát és meggyőződjön arról, hogy az Aruházamban levő olcsó árak felülmulnak minden versenyképességet.

Logikus tény, hogy mindenki szivesen fog igyekezni ezen ritka kedvezményben részesülni, hogy magának tetszés szerint, egy finom szerkezetű ezüstözött, oxidált vagy nikkel zsebórát ingyen választhasson.

ARADON
SZABADSÁG-TÉR 12.

FISCHER

**NAGY-
ÁRUHAZ**

MEGHIVÁS

az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Részvénytársaság
XXX-ik rendes közgyűlésére,

mely Aradon, a részvénytársaság saját házában levő igazgatósági helyiségben, 1911. évi május hó 28-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság jelentése az 1910-ik év üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság ide vonatkozó jelentése, ezzel kapcsolatban az 1910-ik évre vonatkozó üzleti zárószámadások és mérleg előterjesztése, a mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
3. Határozat a tiszta nyereség hováfordítása tekintetében.
4. A igazgatóság javaslata az alapszabályok 10, 12, 17, 37, 38 és 39-ik §§-ainak módosítása iránt.
5. Az alapszabályok 40-ik §-a értelmében kilépő három igazgatósági tag helyének választás útján való betöltése.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

1140

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít, arészvények le nem járt szelvényeikkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt

Aradon: a társaság főpénztáránál, **Budapestben:** a Magyar Agrár és Járadékbanknál, **Bécsben:** Schoeller et Comp. uraknál, **Berlinben:** a Nationalbank für Deutschland, a Bank für Handel und Industrie és a Berliner Bankinstitut Joseph Goldschmidt et Comp. uraknál, **m/m Frankfurtban:** a Dresdner Bank in Frankfurt a/M.-nál leteendők, hol azokról megfelelő elismervények adatnak.

Arad, 1911. április havában.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak
Igazgatósága.

Gyermekek és felnőttek által

egyenként kedvelt friss és kellemes ízű **Hajós-féle**

csukamájolaj

most érkezett meg. E fontos és nagy tápértékű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögéskor, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. — **Ára egy üvegnek 2 kor.**

Fagydaganganatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin“
Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete hajfestő

a „MELOGEN“. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. — **Ára 2 kor.**

Kitűnő amerikai gummi

a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 kor.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban, **Andrassy-tér 22. szám.** (amegyeházzal szemben.)

Nők legforróbb vágya

szépnek lenni.

Ezt legkönnyebben érhetik el a Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CREME

használatával. Meglepő gyorsan tüntet el

szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget

és mindenféle arciisztatlanságot.

Ára egy tégelynek 1 korona.

1 darab Ibolya-creme szappan 70 fill., 1 doboz Aradi Ibolya-Hölgypor 1 kor. 20 fill., 1 üveg Ibolya-tej 1 kor

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszertárban **ARADON**, Andrassy-tér 22. (A megyeházzal szemben.)

Az ország minden nagyobb gyógyszertárban, drogeriájában és illatszertárban kereskedésben.

Maculatu: a-papir kapható a kiadóhivatalban.